

Tweede Kamer der Staten Generaal
t.a.v. de vaste kamercommissie Infrastructuur
en Waterstaat
Postbus 20018
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
12 maart 2018

cie.iw@tweedekamer.nl

Onderwerp
Inzet VNG Algemeen Overleg Circulaire Economie

Geachte leden van de vaste commissie,

Tijdens het Algemeen Overleg 'Circulaire economie' op 15 maart a.s. behandelt u onder meer de tussenevaluatie van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022. Hierover heeft de staatssecretaris u in haar brief geïnformeerd.

Graag geeft de VNG haar reactie op de brief van de staatssecretaris. Een brief waar wij ons overigens op hoofdlijnen goed in kunnen vinden.

De VNG heeft als één van de drie raamovereenkomstpartijen (naast het ministerie van I&W en het Afvalfonds Verpakkingen) bijgedragen aan de invulling van de tussenevaluatie.

Afgelopen jaar is door de drie partijen, in constructief overleg, gereflecteerd op het functioneren van de afspraken die zijn vastgelegd in de raamovereenkomst. De uitkomst is verwoord in de rapportage die u eveneens van de staatssecretaris heeft ontvangen.

Focus op kunststof

De genoemde tussenevaluatie staat vooral in het teken van de ontwikkelingen binnen de kunststof verpakkingketen. Nederlandse gemeenten spelen een cruciale rol in de uitvoering van de wettelijke producentenverantwoordelijkheid voor verpakkingen. Zo dragen gemeenten zorg voor de inzameling, sortering en vermarkting van kunststof verpakkingafval. Dankzij de inspanningen van gemeenten heeft de recycling van de kunststofstroom de afgelopen periode een grote vlucht genomen. De opbrengst van de stroom kent echter een overwegend negatieve waarde door de veelal laagwaardige kunststofsoorten waar geen automatische vraag naar is vanuit de markt. Gemeenten ontvangen om die reden een kostendekkende vergoeding voor de inzameling, sortering en vermarkting, op het moment dat het uitgesorteerde kunststof door de recycler wordt afgenomen. Op basis van de huidige afspraken in de overeenkomst zorgt de huidige systematiek voor knelpunten en risico's in de uitvoeringspraktijk.

De raamovereenkomstpartijen hebben in gezamenlijkheid alle knelpunten geïnventariseerd. Op basis van deze knelpunten worden voorstellen gedaan om verbeteringen door te voeren. De tussenevaluatie maakt namelijk duidelijk dat er maatregelen nodig zijn om de volledige kunststofketen naar een hoger plan te tillen en de maatschappelijke kosten te beperken.

Oproep voor aanvullende maatregelen

Naast de gezamenlijk overeengekomen verbetervoorstellen vanuit de drie raamovereenkomstpartijen, hebben gemeenten in juni 2017 op de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG en op de Buitengewone Algemene Ledenvergadering (BALV) in november, via een aangenomen motie opgeroepen om enkele aanvullende maatregelen te treffen. Maatregelen die volgens onze leden nodig zijn om de inzameling en recycling van kunststof ook op de langere termijn te kunnen voortzetten. De drie belangrijkste oproepen:

1. Significant verhogen van wettelijke doelstelling voor recycling van kunststof

In het rijksbrede programma 'Nederland circulair in 2050' wordt gestreefd naar 100% waardebehoud van kunststof en de onafhankelijkheid van fossiele grondstoffen als het gaat om de productie van kunststoffen. De wettelijke doelstelling voor de recycling van kunststof verpakkingen ligt voor 2022 op 52% en werd in 2016 al bijna gerealiseerd (51%).

Gezien de gezamenlijke ambitie om de keten van verpakkingen circulair te maken, roept de VNG op om ook de doelstelling voor kunststof verpakkingen in Nederland significant te verhogen.

2. Inzetten op kwaliteit en recyclebaarheid van verpakkingen

Om de maatschappelijke kosten van het systeem te verlagen en zoveel mogelijk kunststof hoogwaardig te kunnen recyclen, moeten verpakkingen goed recyclebaar zijn. Nog altijd is ruim een kwart van de verpakkingen die op de markt wordt gebracht, niet of slecht recyclebaar. Inwoners uitleggen dat ze bepaalde verpakkingen beter niet kunnen scheiden, is niet reëel en strookt bovendien niet met onze gezamenlijke VANG-ambitie om gescheiden inzameling verder te stimuleren.

Verpakkingen die niet recyclebaar zijn, worden tot dusver wel vaak ingezameld en gesorteerd, met bijbehorende extra kosten voor de gehele keten tot gevolg.

Gezien de afwezigheid van voldoende (financiële) prikkels voor producenten om verpakkingen op de markt te brengen die goed recyclebaar zijn, roept de VNG op om hier zo snel mogelijk duidelijke afspraken over te maken.

3. Bieden van zekerheid en duidelijkheid op de lange termijn

Gemeenten investeren in hoogwaardige systemen voor de gescheiden inzameling van afval en grondstoffen. Om de scheidingsbereidheid van inwoners te behouden en waar nodig te bevorderen, is duidelijkheid en uitlegbaarheid over de inzameling van kunststof en een passende vergoeding vereist.

Gezien de vereiste zekerheid voor stimulering van innovaties, investeringen en het duurzaam kunnen optimaliseren van de gemeentelijke inzamelstructuur, roept de VNG op om lange termijn zekerheid te bieden en deze te concretiseren.

Zwerfafval en uitbreiding statiegeld

Naast de oproep om aanvullende maatregelen te treffen ten aanzien van de kunststofketen, hebben gemeenten belang bij het verminderen van de hoeveelheid zwerfafval. Nog altijd is zwerfafval een doorn in het oog van onze inwoners en slecht voor het milieu. In volume maken blikjes en plastic flesjes een substantieel (40%) onderdeel uit van de totale hoeveelheid zwerfafval. Een effectief middel om dit volume terug te dringen is statiegeld. Bovendien leidt het tot minder plastic soup en zorgt de aparte inzameling voor schone stromen die goed te recyclen zijn.

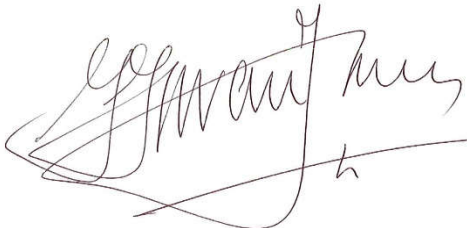
Wij zijn om die reden verheugd dat de staatssecretaris een recycle doelstelling van 90% wil vastleggen voor kleine plastic flessen en een reductiedoelstelling voorstelt van 70-90%.

De aankondiging dat tegelijkertijd voorbereidingen worden getroffen voor de introductie van statiegeld op deze stroom, zien wij als een belangrijke stap.

De VNG spreekt zich positief uit over een eventuele uitbreiding van statiegeld. Wij denken in dit kader graag mee over hoe de uitbreiding van statiegeld zo effectief en efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Graag willen wij alvast benadrukken dat de onderzochte positieve effecten ten aanzien van zwerfafvalvermindering en kostenbesparingen voor het opruimen, zijn gebaseerd op uitbreiding van statiegeld naar zowel flesjes als blikjes. Tegelijkertijd hechten wij dan ook waarde aan een effectieve aanpak van blikjes in het zwerfafval. De VNG is benieuwd naar de extra inspanningen van het bedrijfsleven om ook deze stroom in het zwerfafval te minimaliseren en te recyclen.

Gemeenten zijn zich ervan bewust dat het uitbreiden van statiegeld niet het gehele zwerfafvalprobleem oplost. Voor het resterende deel van het zwerfafval is een bredere aanpak vereist. De staatssecretaris is bereid om met de betrokken partijen na te gaan welke extra impulsen er kunnen worden gegeven aan een effectieve aanpak van zwerfafval. Graag gaat de VNG hierover in gesprek om daadwerkelijk tot een breed effectief resultaat te komen, dat ook op de lange termijn stand houdt.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr J.H.C. van Zanen
voorzitter